МБОУ «Рудницкая средняя общеобразовательная школа» п.г.т.Тенишево
Камско-Устьинского муниципального района Республики Татарстан

«Согласовано»
Руководитель МО
учителей татарского языка
МБОУ «Рудницкая СОШ»
п.г.т Тенишево
____________ /Лизунина Э.Х../
Протокол №1
от « « _________ 2014г.

« Согласовано»
Заместитель директора по УВР
МБОУ «Рудницкая СОШ»
п.г.т.Тенишево
_________ / Хусаинова С.В./
« « _________2014г.

« Утверждаю»
Директор МБОУ
«Рудницкая СОШ»
п.г.т.Тенишево
_____/ Хафизова Р.Х./
«____»________2014г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по татарскому языку и литературному чтению на татарском языке
для 4 класса
на 2014-2015 учебный год

Составлена по программе «Рус телендә урта(тулы) гомуми белем бирү мәктәпләре өчен татар теле һәм әдәбиятыннан үрнәк программалар: 1-11 нче сыйныфлар. – Казан: Татар.кит.нәшр., 2011.»
к учебнику:
Р. З. Хәйдәрова, Н.Г. Галиева “Күңелле татар теле”. Дүртьеллык башлангыч рус мәктәбенең 4 нче сыйныфы өчен татар теле һәм әдәби уку дәреслеге (рус телендә сөйләшүче балалар өчен). Казан, “Татармультфильм” нәшрияты, 2014.

Разработала:
Лизунина Эльвира Хамзовна.
учитель татарского языка
высшей категории.

2014г.

Аңлатма язуы
4 нче сыйныф

Татарстан Республикасы Кониститутциясенең 4 нче маддәсе нигезендә татар һәм рус телләре тигез хокуклы дәүләт телләре. Күпмилләтле Татарстанда дәүләт телләренең икесен дә белү халыкларның узара аңлашып, тату яшәвенең нигезен тәшкил итә.

Тәкъдим ителә торган программада укучыларның **коммуникатив** һәм **лингвистик** компетенцияләрен формалаштыру эше төп максат итеп куелу сәбәпле, телгә өйрәтүдә коммуникатив методка өстенлек бирелә.

Эш программасы түбәндәге **документларга** таянып төзелде:

- Россия Федерациясенең “Мәгариф турында” законы.
- Татарстан Республикасының “Мәгариф турында” законы.
- Федераль дәүләт башлангыч белем бирү стандарты. 2010 ел
- «2014 – 2020 елларга Татарстан республикасы дәүләт телләрен һә.м Татарстан республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү»;
- «2014 – 2016 елларга Татарстан республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»;
- «Татар халкының милли үзенчәлеген саклау (2014 -2016еллар)» программалары.
- **“**Рус телендә сөйләшүче балалар өчен татар теле һәм әдәби уку” фәненнән дәүләт стандарты. 1-4 нче сыйныфлар.Төзүчеләр: К.С.Фәтхуллова,Р.З.Хәйдәрова. 2011ел
- «Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәктәпләрдә татар теле укыту программасы» (рус телендә сөйләшүче балалар өчен)1-4 нче сыйныфлар, Казан, «Мәгариф»нәшрияты, 2011 . Төзүчеләр: Р.З. Хәйдәрова, Р.Л.Малафеева.
- Р. З. Хәйдәрова, Н.Г. Галиева “Күңелле татар теле”. Дүртьеллык башлангыч рус мәктәбенең 4 нче сыйныфы өчен татар теле һәм әдәби уку дәреслеге (рус телендә сөйләшүче балалар өчен). Казан, “Татармультфильм” нәшрияты, 2014.
- Р.З.Хәйдәрова, Л.Ә.Гыйниятуллина Рус телендәбашлангыч белем бирү оешмаларында татар теле укыту. 4 нче сыйныф: Укытучылар өчен методик кулланма. – Казан: 2013.

- Татарстан Республикасы Конституциясенең 4 нче маддәсе һәм “Татарстан Республикасы халыкларының телләре турындагы” Закон (№443РТот18.07.2004г.)нигезендә татар һәм рус телләре – тигез хокуклы дәүләт телләре булып тора. Татар телен дәүләт теле буларак өйрәнү телне аралашу чарасы, шулай ук укучыларны рухи һәм әхлакый яктан тәрбияләү, аларның аралашу культурасын формалаштыру ысулы буларак үзләштерүдән гыйбарәт. Татар телен аралашу чарасы буларак үзләштерү нәтиҗәсендә укучылар көндәлек тормышта, полиэтник җәмгыятьтә үзара аңлашу һәм хезмәттәшлек итү күнекмәләренә ия булалар.

Татар теле, танып белү чарасы буларак, укучыларның фикер йөртү, интеллектуаль һәм иҗади сәләтләрен үстерүгә хезмәт итә, шулай ук рус телле укучыларны татар халкының мәдәнияте һәм милли үзенчәлекләренә якынайта, башка халыкларга карата хөрмәт хисе, толерантлык, мәдәниара диалогка осталык кебек универсаль күнекмәләр булдыруга этәрә.

Эш программасы статусы

Программа Федераль дәүләт стандартларының төп нигезләмәләренә һәм психология, педагогикафәннәренең яңа казанышларына таянып, шулай ук тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларын исәпкә алып төзелде.

Эш программасы структурасы

Татар теленең эш программасы өч өлештән тора: аңлатма язуыннан, төп бүлекләрне, белем һәм күнекмәләрне үз эченә алган программаның эчтәлегеннән, укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләреннән.

Дүртенче сыйныфта укучы рус телле балаларга тәкъдим ителгән **УМК** түбәндәге компонентлардан тора:

-Дәреслек: Татар теле һәм уку китабы: Рус телендә башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек. Р.З Хәйдәрова**;** Казан. “Татармультфильм” , 2014. 2 кисәктә.;

-Мультимедиа(диск);

-Эш дәфтәре;

-Дәресләрне планлаштыру.

-Ишетеп аңлау күнегүләре.

-Контроль үлчәү берәмлекләре..

Укыту – методик комплекты аша татар телен дәүләт теле буларак өйрәнү түбәндәге **максатларны** күзаллый:

- Башлангыч мәктәп укучысының аралашу даирәсен исәпкә алып, сөйләм эшчәнлегенең барлык төрләре буенча укучыларда коммуникатив компетенция(аралашу осталыгы) формалаштыру;
- Укучының танып-белү мөмкинлекләрен, гомуми уку күнекмәләрен, сөйләм культурасын үстерү;
- Күпмилләтле җирлектә укучыларның аралашу культурасын формалаштыру, татар халкының мәдәниятенә, милли үзенчәлекләренә карата хөрмәт хисе уяту, мәдәниара диалогка осталык кебек универсаль шәхси күнекмәләр формалаштыру;
- Укучыларны рухи һәм әхлакый яктан тәрбияләү.

Татар теленнән башлангыч мәктәп программасын үзләштерүнең **<u>шәхси нәтиҗәләре</u>**: - татар теленең дәүләт теле буларак ролен аңлау; - шәхесара һәм мәдәниара аралашуда татар телен куллануга уңай караш булдыру; - татар теленә карата ихтирамлы караш булдыру һәм аны яхшы өйрәнү теләге формалаштыру.
Татар теленә өйрәтүнең **<u>метапредмет нәтиҗәләре</u>**: - гомуми уку кунекмәләрен һәм үз эшчәнлегеңне оештыра алу сәләтләрен формалаштыру; - үз эшчәнлегеңне планлаштыру, аны контрольдә тоту һәм бәяли белү күнекмәләре булдыру; - укылган яки тыңланган мәгълүматның эчтәлегенә бәя бирә белү; - өстәмә мәгълүмат алу өчен, белешмә чыганаклардан мөстәкыйль файдалана алу; - мөстәкыйль рәвештә уку эшчәнлеге белән шөгыльләнә алу.
Башлангыч мәктәптә татар теленә өйрәтүнең **<u>предмет нәтиҗәләре</u>**: - программа кысаларында татар телендә телдән яки язмача аралашу күнекмәләренә ия булу; - телдән яки язма сөйләм күнекмәләренә ия булу өчен кирәкле беренчел лингвистик белемнәрне үзләштерү; - татар балалар әдәбияты һәм халык авыз иҗатының гади үрнәкләре белән таныштыру.

<u>Укучыларның белем дәрәҗәсенә таләпләр</u>

<u>Шәхескә кагылышлы универсаль уку гамәлләре (УУГ)</u>:
- дөрес сөйләм булдыруга омтылыш;
- үз фикереңне әйтә белү;
- төркемнәрдә килешеп эшли беү;
- иптәшеңә рухи ярдәм күрсәтә белү;
- фикере.не д.ллили бел.

<u>Регулятив УУГ:</u>
- уку бурычларын кую;
- барлыкка килгән ситуациядә ориентлаша белү;
- үз фикереңне төгәл җиткерү;
- дөрестән дөрес түгелне аеру;
- таныш арасыннан таныш булмаганны билгели белү;
- нәтиҗләр формалаштыру;

<u>Танып – белү УУГ</u>:
- тиешле мәгълүматны табу һәм аерып алу;
- төрле рәвештә бирелгән мәгълүматны кабул итү һәм аңлау;
- рәсемнәр, иллюстрацияләр ярдәмендә сорауларга җавп таба белү;
- укыганны анализлау;

<u>Коммуникатив УУГ:</u>
- башкаларның сөйләмен ишетү һәм тыңлау;
- үз фикереңә ышандыра белү;
- башкаларга аңлаешлы сөйләм төзү.

Укыту фәненең, курс программасының эчтәлеге;

Елга 102 сәгать татар теле (атнага 3 сәг); 102 сәгать әдәби уку (атнага 3 сәг)

№	Теманың исеме	Барлык сәгатьләр саны	Тикшерү эшләренең саны
1	**Яңа уку елы котлы булсын!**	17+11	1
2	**Туган як табигате**	17+9	1
3	**Хайваннар дөньясында**	10+12	1
4	**Кышкы уеннар**	8+14	1
5	**Минем дусларым**	8+9	1
6	**Дүрт аяклы дусларыбыз**	9+15	1
7	**Яз бәйрәмнәре**	11+13	1
8	**Минем Ватаным**	6+9	1
8	**Чәчәкле җәй ямьле җәй**	17+10	4
	Барлыгы	204	12

Татар теленнән календарь – тематик план

№	Тема	Дәрес тибы	Сәг. са-ны	Көтелгән нәтиҗәләр	Укучыларның эшчәнлек төре	Лексика	Тикшерү төре	Үткәрү вакыты		Өй эше
								План буенча	Факт	
1. Яңа уку елы котлы булсын!(17сәг.)										
1	Белем бәйрәме.	ЛКК	1	Беренче сентябрь көне ничек узуы турында хәбәр итә белү. Балаларны укуга өндәү.	Яңа лексиканы кулланып, укытучыларга котлау язу.	Белем бәйрә-ме,яңа уку елы, чәчәк бәйләме, тапшыра, бәйрәмчә	Сораулар-га җавап бирү	03.09		5 бит 5 нче күнегү
2	Уку-язу әсбаплары.	ГКК	1	Уку-язу әсбапларының барлыгы, юклыгы турында хәбәр итә белү, аларны сорап ала белү.	Букчадагы уку-язу әсбапларының исемнәрен әйтү.	Көндәлек, шакмаклы, буйлы дәфтәрләр	Сораулар-га җавап бирү	06.09		8 бит 7 нче күнегү, татарча язарга
3	Сузык авазлар.	ГКК	1	Татар телендәге сузык авазларның санын, әйтелешен истә калдыра белү.	Берлек сан тартым кушымчаларын искә алу, ныгыту. Транскрипция язу.	Белдерә, хатасыз, сузыбрак, калын	Кагыйдә-ләрне белү	08.09		Алфавитны ятларга
4	Тартык авазлар.	ГКК	1	Татар телендәге тартык авазларның санын, әйтелешен истә калдыра белү.	Үткән заман хикәя фигыльне кабатлау, кушымчалар ялганышын өйрәнү.	Көймә, куаклар, кала	Күнегүлә р эшләү	10.09		12 бит 4 нче күнегү
5	Кк, Гг хәрефләре. [к], [къ],[г], [гъ] авазлары.	ГКФ	1	К, г хәрефләрнең икешәр аваз белдерүен, транскрипция яза белү	Таблица белән, сүзлек белән эшләү.	Аваз, хәреф	Күнегүлә р эшләү	13.09		Кагыйдәне ятларга, сүзләрне таблицага. тутырырга
6	О, ы, э хәрефләре белдергән авазлар.	ГКФ	1	О, ы, э хәрефләрнең та-тар телендә икешәр аваз белдерүен, аларны сүз-ләрдә дөрес укый белү.	Күнегүләр эшләү, сүзлек белән файдалану	Иҗек, ботак, аңа, таң	Күнегүлә р эшләү	15.09		Кагыйдәне ятларга, 14 бит 2 нче күнегү
7	О**.** ө хәрефләренең дөрес язылышы.	ГКФ	1	О, ө хәрефләре татар сүзләренең беренче иҗегендә генә язылуы турында истә калдыру.	Таблица белән, сүзлек белән эшләү	Иҗек, ботак, аңа, таң	Күнегүлә р эшләү	17.09		Кагыйдәне ятларга
8	ң хәрефе.	ГКФ	1	ң хәрефенең сүз уртасында һәм сүз ахырында гына язылуы турында истә калдыру.	Таблица белән, сүзлек белән эшләү	Каңгырап йөри, кайгырып, яман	Күнегүлә р эшләү	20.09		Кагыйдәне ятларга, 15 бит 8 нче күнегү
9	“Авазлар һәм хәрефләр” темасы	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү.	Өйрәнелгән лексика	Контроль күчереп	22.09		Кагыйдәләрне ятларга

	буенча **контроль күчереп язу.**						язу.			
10	Хаталар өстендә эш. Сорау алмашлыклары.	ГКК	1	Сорау алмашлыкларының кушымчаларын искә төшерү, аларны сөйләмдә куллана белү.	Таблица белән, сүзлек белән эшләү	Тор, уйна, кайт, яшә, кит, кил, куй,кер,башлан,җыел, яңгыра, бүләк ит.	Сораулар-га җавап бирү	24.09		
11	Сан төркемчәләре.	ГКФ	1	Сөйләмдә микъдар һәм җыю саннарын куллану, аларның язылышы, ясалышын күзәтү.	Парларда эшләү, дәреслек, сүзлек белән эш.	Ничә?,ничәнче? ничәү?,кушарга, алырга,мәсьәлә, тапкырларга, бүләргә, мисал.	Диалогик сөйләм	27.09		Кагыйдәне ятларга 17 бит 3 нче күнегү
12	Чөнки, шуңа күрә теркәгечләре.	ГКК	1	Чөнки, ләкин теркәгечләрен сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү.	Чөнки, шуңа күрә, хата, хаталы, хатасыз	Күнегүләр эшләү	29.09		22 бит 10 нчы күнегү
13	Сәгать ничә?	ГКК	1	Сәгать ничә? Сәгать ничәдә? конструкцияләрен кулланып, көндәлек режим турында хикәя төзи белү.	Сәгать белән файдаланып эшләү, диалог төзү.	Сәгать ничә? Сәгать ничәдә? Сәгать алты, Сәгать алтыда, Сәгать алтынчы яртыда	Диалогик сөйләм	01.10		25 бит 9 нчы күнегү, хикәя төзеп килергә
14	“Контроль эш” хикәясендәге лексик-грамматик материал.	ЛКФ ЛГКК	1	Нинди предметтан контроль эш икәнен, дөрес эшләгәнне, эшләмәгәнне әйтә белү.	Күнегүләр эшләү, диалог төзү.	Язма эш, мәсьәлә, чишә, хатасыз бугай	Күнегүләр эшләү	04.10		27 нче б. 7 нче к.
15	Кешегә хас сыйфатлар.	ГКК	1	Сыйфатларны кулланып, җөмләләр төзи белү.	Таблица, сүзлек, дәреслек белән эш.	Кәефсез, бугай, үкенде, гаеп, гаепләде, кебек, бит, турында, ярамый, эшләргә кирәк, укырга кирәк	Сүзлек диктанты.	06.10		33бит 7 нче күнегү
16	“Яңа уку елы котлы булсын!” темасы буенча лексик-грамматик материалны ныгыту**.**	ГКК	1	Өйрәнелгән материалны файдалана белү.	Балаларның алган белемнәрен күзәтү, ныгыту, бәяләү	Өйрәнелгән лексика	Тикшерү эше	08.10		Кагыйдәләр-не ятларга 35 бит 10 нчы күнегү, язмача эшләргә
17	“Яңа уку елы котлы булсын!”	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика	Тест	11.10		Лексик материалны,

	темасы буенча **тест**									кагыйдәләрне ятларга
2. Туган як табигате (17 сәг.)										
18	Хаталар өстендә эш. “Көзге табигать” темасына лексик минимум.	ЛКК	1	Рәсем буенча көз билгеләрен әйтә белү.	Тестта җибәрелгән хаталарны күзәтү һәм төзәтү. Сүзлек белән эшләү.	Чишмә, һава турында, кыска вакытлы , җил төньяктан,көнь-яктан, көндезге, явымсыз,болы-лы.	Җөмлә төзү күнегүләре	13.10		38 бит 6 нчы күнегү язмача эшләгә
19	Үткән заман хикәя фигыль.	ГКК	1	Үткән заман хикәя фигыльнең ясалышын камилләштерү.	Үткән заман хикәя фигылең зат- сан кушымчасы белән сөйләмдә куллану.	Саргайды, көннәр суынды, тынды, җитте, башланды	Күнегүләр эшләү	17.10		Кагыйдәне ятларга, 36 бит 7 нче күнегү
20	Һава торышы.	ЛКК	1	Җәйге, язгы, кышкы, көзге көнгә һава торышы әйтә белү	Сүзлек белән эш. Ситуатив күнегүләр эшләү.	Һава торышы турында, кыска вакытлы яңгыр, җил төньяктан, җил көньяктан, көндезге темпе-ратура, явымсыз, болытлы.	Җөмлә төзү күнегүләре	18.10		39 бит 11 нче күнегү
21	Кая?, Кайда?, Кайдан? Сораулары.	ГКК ЛКК Д/МС	1	Төшем килеш кушымчаларын дөрес куллануга ирешү.	Күнегүләр эшләү.	Кемне?, нәрсәне?	Сүзлек диктанты.	20.10		45 бит 4 нче күнегү,
22	“Дару үләннәре” текстындагы лексик-грамматик материал	ГКК	1	Дару үләннәре исемнәрен сөйләмдә куллана белү.	Сүзлек, дәреслек белән эш	Бака яфрагы, үги ана яфрагы, мәт-рүшкә, гөлҗи-меш, кычыткан, дарухане, агулы	Моноло-гик сөйләм	22.10		46 бит 3 нче күнегү
23	Кошларны сурәтләү	ГКК	1	Кошларны сурәтли белү.	Күнегүләр эшләү. Дәреслек белән эш.	Хәрәкәтчән,җи-тез, тырыш, туклана.	Сүзләрне алфавит тәртибендә яздыру	25.10		55 бит 4 нче күнегү
24	*Ашата,эчертә* тибындагы грамматик төзелмәләр	ГКФ	1	*Ашата,эчертә* тибындагы грамматик төзелмәләрне куллануга кертү.	Күнегүләр эшләү. Дәреслек белән эш	Кунды, чукый башлады, ашыйсы килгән,канатын какты, иләшәште	Күнегүләр эшләү	27.10		58 бит 5 нче күнегү
25-26	“Песнәк белән Әнисә” темасына лексик минимум.	ЛКФ д/м сөйләм	2	Тема буенча лексик минимум белән танышу, бездә кышлый торган кошларны белү.	Дәреслек, сүзлек белән эш. Монологик сөйләмне үстерү	Карлыгач, сандугач, күке, чыпчык, песнәк, күгәрчен, карга, торна, кыр	Монологик сөйләм	29.10 01.11		60 бит 2 нче күнегү 61 нче бит 9 нчы күнегү

						казлары, тукран, кыр үрдәкләре, акчарлаклар				
27	Хәзерге һәм үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы.	ГКК	1	Фигыльләрнең барлык һәм юклык формасын ясый белү.	Күнегүләр эшләү.	Бара,бармый, барды, бармады	Күнегүләр эшләү	10.11		62 бит 2 нче күнегү, таблицадагы сүзләр белән җөмләләр төзергә
28	Бәйлек сүзләр.	ГКК	1	Бәйлекләрне сөйләмдә куллана белү.	Бәйлекләрне таный белү. Сөйләмдә куллану.	Өстендә, астында, канат, муен, уйнарга ярата	Җөмлә төзү күнегүләре	12.11		Бәйлекләрне ятларга
29-30	Инфинитив + ярата төзелмәсе	ЛГКК	2	Инфинитив + ярата конструкцияләрне сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү. Дәреслек, таблица белән эш.	Сәламәт, җилкә, шартлады, шаярырга, юкка чыкты, курыкты	Җөмлә төзү күнегүләре	15.11 17.11		69 бит 8 нче күнегү
31	“Туган як табигате” темасы буенча лексик-грамматик материалны ныгыту**.**	ГКК	1	Өйрәнелгән материал белән файдалана белү.	Балаларның алган белемнәрен күзәтү, ныгыту.	Өйрәнелгән лексика	Тикшерү эше	19.11		Кагыйдәләрне ятларга 42 бит 4 нче күнегү
32	“Туган як табигате” темасы буенча **диктант.**	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика	Диктант.	22.11		Кагыйдәләрне ятларга
33	Хаталар өстендә эш. Күнегүләр эшләү.	ГКК	1	Җибәрелгән хаталарны төзәтә белү.	Контроль эштә җибәрелгән хаталарны күзәтү һәт төзәтү.	Өйрәнелгән лексика	Күнегүләр эшләү	24.11		Лексик материалны, кагыйдәләрне ятларга
4. Хайваннар дөньясында(10 сәг.)										
34	“Хайваннар дөньясында” темасына лексик минимум.	ЛКК	1	Тема буенча лексик минимум белән танышу.	Сүзлек, дәреслек белән эш. Монологик сөйләү.	Кәҗә, сарык, сыер, төлке, куян, бүре, керпе, арыслан, фил, дөя, аю, ташбака җитез, юлбарыс, леопард, ат.	Моноло-гик сөйләм	26.11		Сүзләрне ятларга 86 бит 4 нче күнегү
35-36	Билгесез үткән заман хикәя фигыль	ГКФ	2	Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең ясалышын белү.	Таблица белән эшләү. Ситуатив күнегүләр башкару.	Ярыш, ярыша, ярышта катнаша, ярышырга тели, йоклый, бервакыт, уяна	Күнегүләр эшләү	29.11 01.12		Кагыйдәне ятларга 89 бит 8 нче күнегү

37	Сыйфат дәрәҗәләре.	ГКФ	1	Сыйфат дәрәҗәләрен сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү. Таблица белән эш итү.	Чикләвек, туган, урлый икән, оялган, кызгылт	Җөмлә төзү күнегүләре	03.12		Кагыйдәне ятларга
38	Фигыльнең заман формаларын кабатлау.	ГКК	1	Фигыльнең заман формаларын камилләштерү.	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Кер, күр, кара, ди	Җөмлә төзү күнегүләре	06.12		93 бит 6 нчы күнегү, үрнәктәгечә язарга
39-40	Кая?, Кайда?, Кайдан? Сораулары.	ГКК ЛКК Д/МС	2	*Дип уйлаган* төзелмәсен сөйләмдә куллану	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Энә, тун, җәнлек, иснәгән, ышана	Җөмлә төзү күнегүләре	08.12 10.12		94 нче бит 3 нче күнегү 98 нче бит 1 нче күнегү
41	“Хайваннар дөньясында”темасы буенча лексик-грамматик матери-алны ныгыту**.**	ГКК	1	Өйрәнелгән материал белән файдалана белү.	Балаларның алган белемнәрен күзәтү, ныгыту, бәяләү	Өйрәнелгән лексика	Тикшерү эше	13.12		Лексик-грамматик материалны карап чыгарга
42	“Хайваннар дөньясында”темасы буенча **диктант** .	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика	Диктант.	15.12		Кагыйдәләр-не ятларга
43	Хаталар өстендә эш. Күнегүләр эшләү.	ГКК	1	Җибәрелгән хаталарны төзәтә белү.	Контроль эштә җибәрелгән хаталарны күзәтү һәт төзәтү.	Өйрәнелгән лексика	Күнегүләр эшләү	17.12		Лексик материалны, кагыйдәләр-не ятларга
5. Кышкы уеннар (8 сәг.)										
44	“Кышкы уеннар” темасына лексик минимум.	ЛКК	1	Тема буенча лексик минимум белән танышу.	Монологик сөйләү.	Ап-ак, кыскара, боз каплый, тун, эшли белә	Монологик сөйләм	20.12		101 бит 6 нчы күнегү
45	Сыйфатның артыклык дәрәҗәсе.	ГКК ЛГКК	1	Кыш билгеләрен сөйли белү	Монологик сөйләү.	Иң, бик	Күнегүләр эшләү	22.12		106 бит 3 нче күнегү
46	Антоним сыйфатлар.	ГКК	1	Антоним сыйфатларны хикәя төзүдә куллана белү.	Антоним сүзләрне таба белү.	Батыр, ярдәмчел, эшчән, әдәпле, игътибарлы, юмарт	Күнегүләр эшләү	24.12		109 бит 3 нче күнегү, котлау язарга
47	Билгесез үткән заман хикәя фигыль	ЛГКК	1	Билгесез үткән заман хикәя фигыльләрне җөмләдә дөрес куллана белү		Соры, киез итек, дәвалый, яланаяк	Күнегүләр эшләү	27.12		Билгесез үткән заман хикәя фигыльләрне

										кулланып, 3 җөмлә язарга
48	“Елга буенда” текстының лексик-грамматик материалы	ЛГКК	1	Текстның лексик-грамматик материалын ныгыту	Текстның эчтәлеген ныгыту буенча күнегүләр.	Туңган кебек, шуа башлады, бата башлады, тотынды, сузды	Күнегүләр эшләү	12.01		120 бит 3 нче күнегү, җөмләләр төзергә
49	Янында, буена, бәйлекләре, кушма сүзләр	ГКК	1	Янында, буена бәйлекләрен сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү. Бәйлекләрне таный белү.	Янында , буена	Җөмлә төзү күнегүләре	14.01		123 бит 8 нче күнегү
50	“Кышкы уеннар” темасы буенча **инша.**	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика	Инша.	17.01		Кагыйдәләр-не ятларга
51	Хаталар өстендә эш. Күнегүләр эшләү.	ГКК	1	Җибәрелгән хаталарны төзәтә белү.	Контроль эштә җибәрелгән хаталарны күзәтү һәт төзәтү.	Өйрәнелгән лексика	Күнегүләр эшләү	19.01		Лексик материалны, кагыйдәләрне ятларга
6. Минем дусларым.(8сәг.)										
52	“Минем дусларым” темасына лексик минимум.	ГКК	1	Инфинитив + телим конструкциясен сөйләмдә куллана белү	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Моң, телим, сөйләргә телим, эшләргә телим	Җөмлә төзү күнегүләре	21.01		Якын дустың турында хикәя язарга
53	Исемнәрнең зат-сан белән төрләнеше.	ГКК	1	“Минем дустым” хикәясен төзеп монологик сөйли белү. Исем сүзтезмәләрне сөйләмдә дөрес куллана белү	Исемнәрне дөрес кулланып, җөмләләр төзү	Күршеләр, тагын да ныграк, бию түгәрәге, заманча	Күнегүләр эшләү	24.01		10 нчы бит 9 нчы күнегү
54	Саннарның кулланылышы.	ГКФ	1	Җыю саннарын сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү.	Биш малай, өч дус, алар бишәү, без өчәү	Күнегүләр эшләү	26.01		7 бит 1 нче күнегү, 3 җөмлә язарга
55	Исем ясаучы –чы/ -че кушымчалары.	ГКК	1	Сүз ясагыч кушымчаларны ялгау тәртибен белү.	Яңа исемнәр ясау.	Бакчачы, тимерче	Күнегүләр эшләү	28.01		Кагыйдәне ятларга, 18 бит 11 нче күнегү
56	Эш башлануны белдерү.	ГКК	1	Эш башлануын белдерүче конструкция-не сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Уйный башла-ды,эшли башла-ды, кебек, гел, бик, күбәләкләр	Җөмлә төзү күнегүләре	31.01		21 бит 3 нче күнегү, җөмләләр төзергә

57	“Минем дусларым” темасы буенча лексик-грамматик материалны ныгыту. **Сүзлек диктанты.**	ГКК	1	Өйрәнелгән материал белән файдалана белү.	Балаларның алган белемнәрен күзәтү, ныгыту, бәяләү	Өйрәнелгән лексика	Сүзлек диктанты	02.02		Лексик-грам матик материалны карап чыгарга
58	“Минем дусларым” темасы буенча **диктант.**	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика	Диктант.	04.02		Кагыйдәләрне ятларга
59	Хаталар өстендә эш. Күнегүләр эшләү.	ГКК	1	Җибәрелгән хаталарны төзәтә белү.	Контроль эштә җибәрелгән хаталарны күзәтү һәт төзәтү.	Өйрәнелгән лексика	Күнегүләр эшләү	07.02		Лексик материалны,кагыйдәләр-не ятларга
8. Дүрт аяклы дусларыбыз. (9 сәг.)										
60	“Дүрт аяклы дусларыбыз” темасына лексик минимум.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча лексик минимум белән танышу.	Хикәя төзү.	Тап, маңгаенда, тәпие,хуҗасы	Монологик сөйләм	09.02		Үз этеңне тасвирларга
61	Хәзерге заман хикәя фигыльнең юклык формасы.	ГКК	1	Хәзерге заман хикәя фигыльнең юклык формасы ясый белү.	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Яратмый, эчми	Күнегүләр эшләү	11.02		Кагыйдәне ятларга, 43 бит 5 нче күнегү, 2 җөмлә төзергә
62	Үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасы.	ГКК	1	Үткән заман хикәя фигыльнең юклык формасын ясый белү.	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Күчеп килмәде, ачмады	Күнегүләр эшләү	14.02		45 бит5 нче күнегү
63	Сыйфатларны кабатлау	ГКК	1	Сыз,-сез кушымчалы сыйфатларны ясый белү.	Сыз,-сез кушымчалы сыйфатларны сөйләмдә куллана белү	Бүләк белән, бүләксез	Җөмлә төзү күнегүләре	16.02		45 бит 7 нче күнегү, сыйфатларны сайлап язарга.
64	Хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнүе.	ГКК	1	Хикәя фигыльне зат-сан белән төрләндерә белү.	Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Куй, уйла	Күнегүләр эшләү	18.02		50 бит 5 нче күнегү
65	Бәйлек сүзләрнең килеш белән төрләнеше.	ГКК	1	Бәйлек сүзләрне сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү. Сорау җөмләләр төзү.	Егылып төшкән, әмма, коткарыгыз, качкан	Күнегүләр эшләү.	21.02		52 бит 6 нчы күнегү,җөмләләрне киңәйтеп язарга
66	“Дүрт аяклы дусларыбыз”темасы буенча лексик-	ГКК	1	Өйрәнелгән материалны файдалана белү.	Балаларның алган белемнәрен күзәтү, ныгыту, бәяләү	Өйрәнелгән лексика	Сүзлек диктанты.	23.02		Лексик-грамматик материалны

	грамматик мате-риалны ныгыту. **Сүзлек диктанты**									карап чыгарга
67	“Дүрт аяклы дусла-рыбыз”темасы буенча **изложение.**	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика	Изложение.	25.02		Кагыйдәләр-не ятларга
68	Хаталар өстендә эш. Күнегүләр эшләү.	ГКК	1	Җибәрелгән хаталарны төзәтә белү.	Контроль эштә җибәрелгән хаталарны күзәтү һәт төзәтү.	Өйрәнелгән лексика	Күнегүләр эшләү	28.02		Лексик материалны,кагыйдәләр-не ятларга
7. Язгы бәйрәмнәре. (11 сәг.)										
69	“Яз килә” темасына лексик минимум.	ЛГКК	1	Тема буенча лексик минимум белән танышу.	“Яз” темасына хикәя төзү.	Гөрләшеп, сай-рашып, тышта, түбәдә, көй	Монологик сөйләм	02.03		61 бит 9 нчы күнегү
70	8 нче март котлавын язу.	ГКК	1	8 нче март котлавын яза белү	Котлау язу.	Озын гомер, сәламәтлек, бәхет, шатлык	Котлау язу	04.03		Әниегезгә, әбиегезгә котлау язарга
71	Хикәя фигыль заманнары.	ГКК	1	Хикәя фигыльнең өйрәнелгән заман формаларын аңлап аера белү.	Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Яктырды, булмас инде, беркем дә, бәхет	Күнегүләр эшләү	07.03		67 бит 9 нчы күнегү
72	Парлы сүзләр	ГКК	1	Парлы сүзләрне сөләмдә куллана белү	Күнегүләр эшләү.	Үсеп җиткән, җыештыра, тегә, онык, картайган	Күнегүләр эшләү.	09.03		Парлы сүзләр кулланып 2 җөмлә язарга
73-74	Киләчәк заман хикәя фигыль.	ГКК	2	Киләчәк заман хикәя фигыльнең ясалышын, аның зат-сан белән төрләнешен белү.	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Сорар, бирер	Күнегүләр эшләү	11.03 14.03		71 бит 11 нче күнегү 75 нче бит 5 нче күнегү
75-76	Гади һәм кушма саннар	ГКФ	2	Саннарны сөйләмдә куллана белү. Кушма саннарны дөрес яза белү.	Күнегүләр эшләү, җөмләләр, хикәя төзү	Яулык, сатып ала	Җөмлә төзү күнегүләре	16.03 18. 03		78 нче бит 9 нчы күнегү 78 нче бит 12 нче күнегү
77	“Яз килә” темасы буенча лексик-грамматик мате-риалны ныгыту. **Сүзлек диктанты**.	ЛГКК	1	Өйрәнелгән материал белән файдалана белү.	Балаларның алган белемнәрен күзәтү, ныгыту, бәяләү	Өйрәнелгән лексика	Сүзлек диктанты	21.03		Лексик-грамматик материалны карап чыгарга

78	“Яз килә” темасы буенча **контроль эш.**	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика	Контроль эш.	01.04		Кагыйдәләрне ятларга
79	Хаталар өстендә эш. Күнегүләр эшләү.	ГКК	1	Җибәрелгән хаталарны төзәтә белү.	Контроль эштә җибәрелгән хаталарны күзәтү һәт төзәтү.	Өйрәнелгән лексика	Күнегүләр эшләү	04.04		Лексик материалны, кагыйдәләрне ятларга
					Минем Ватаным (6 сәг.)					
80	“Минем Ватаным” темасына караган лексик- грамматик материал.	ЛКК ЛГКК	1			Ватан, сурәтләнгән, милләт, төс, ил, дәүләт	Күнегүләр эшләү	06.04		82 нче бит 5 нче күнегү
81	Билгесез үткән заман хикәя фигыль.	ГКК	1	Билгесез үткән заман хикәя фигыльләрне тексттан табып аера белү.	Күнегүләр эшләү. Фигыльләрне сөйләмдә куллану, җөмләләр, хикәя төзү	Күкәй, шикәр, ботка, тары, ярма	Күнегүләр эшләү	08.04		Кагыйдәне ятларга, 43 бит 8 нче күнегү,тиешле хәрефләр-не куярга
82-83	Рәвешләр	ГКК	2	Рәвешләрне сөйләмдә куллана белү.	Җөмләләр төзү	Башкала, алтын ай, мәчет, манара, истәлекле, башка, ерак, якын, ерак түгел	Җөмлә төзү күнегүләре	11.04 13.04		87 бит 1 нче күнегү, рәвшләр белән 2 җөмлә төзергә
84-85	Кая?, Кайда?, Кайдан? Сораулары.	ГКК	2	Сорау формаларын сөйләмдә куллана белү.	Күнегүләр эшләү.	Шәһәр, яшьләр	Җөмлә төзү күнегүләре	15.04 18.04		89 нчы бит 8 нче күнегү 92 нче бит 8 нче күнегү
				10.Чәчәкле җәй, ямьле җәй. (17сәг.)						
86	“Чәчәкле җәй, ямьле җәй” темасына лексик минимум.	ЛГКФ	1	Тема буенча лексик минимум белән танышу.	Тема буенча әңгәмә булдыру.	Алан, басу, җәйләү, төс, шушы, ис	Моноло-гик сөйләм	20.04		95 бит 8 нче күнегү
87-88	Билгене белдерүче сүзләр.	ГКК	2	Билгене белдерүче сүзләрне хикәя төзүдә куллана белү.	Билге сүзләрен кеше характерына бәя бирүдә куллану.	Ачы, баллы, татлы, тәмле	Күнегүләр эшләү	22.04 25.04		99 бит 11 нче күнегү, җөмлә төзеп язарга
89	Тезмә сүзләр.	ГКФ	1	Тезмә сүзләр ясалышын аңлый белү.	Күнегүләр эшләү. Тезмә сүзләрне җөмлә төзүдә куллана белү.	Кура җиләге,җир җиләге, каен җиләге	Сүзлек диктанты.	27.04		90 бит 4 нче күнегү, язмача эшләргә

90 -91	**Б.С.Ү**.”Минем җәйге ялым”	ЛГКК	2	Өйрәнелгән лексиканы кулланып, хикәя яза белү күнекмәләре	Өйрәнелгән лексиканы кулланып, хикәя яза белү күнекмәләре	Өйрәнелгән лексика	Хикәя язу	29.04 02.05		Хикәяне язып бетерергә
92	“Чәчәкле җәй, ямьле җәй”темасы буенча лексик-грамматик материалны ныгыту. **Тест.**	ЛГКК	1	Өйрәнелгән материалны файдалана белү.	Балаларның алган белемнәрен күзәтү, ныгыту, бәяләү	Өйрәнелгән лексика, грамматика	Тест	04.05		Лексик-грамматик материалны карап чыгарга
93-97	Ел буена өйрәнгән материалны кабатлау.	ЛГКК д/м сөйләм	5	Диалогик-монологик сөйли белү.	Үтелгән лексик-грамматик минимумны йомгаклап кабатлау.	Өйрәнелгән лексика, грамматика		06.05 11.05 13.05. 16.05 18.05		
98	Ел буена үтелгәннәр буенча **контроль эш.**	Тикшерү	1	Мөстәкыйль эшли белү.	Белемнәрне тикшерү, бәяләү.	Өйрәнелгән лексика, грамматика	Контроль эш	20.05		Кагыйдәләр-не ятларга
99	Хаталар өстендә эш Күнегүләр эшләү.	ЛГКК	1	Җибәрелгән хаталарны төзәтә белү.	Контроль эштә җибәрелгән хаталарны күзәтү һәт төзәтү.	Өйрәнелгән лексика, грамматика	Күнегүләр эшләү	23.05		Лексик материалны, кагыйдәләр-не ятларга
100	Йомгаклау дәресе		1					25.05		
101-102	Резерв дәресләр		2							

Аңлатма язуы
4 нче сыйныф (уку)

Татарстан Республикасы Кониститутциясенең 4 нче маддәсе нигезендә татар һәм рус телләре тигез хокуклы дәүләт телләре. Күпмилләтле Татарстанда дәүләт телләренең икесен дә белү халыкларның узара аңлашып, тату яшәвенең нигезен тәшкил итә.

Тәкъдим ителә торган программада укучыларның **коммуникатив** һәм **лингвистик** компетенцияләрен формалаштыру эше төп максат итеп куелу сәбәпле, телгә өйрәтүдә коммуникатив методка өстенлек бирелә.

Эш программасы түбәндәге **документларга** таянып төзелде:

- Россия Федерациясенең “Мәгариф турында” законы.
- Татарстан Республикасының “Мәгариф турында” законы.
- Федераль дәүләт башлангыч белем бирү стандарты. 2010 ел
- «2014 – 2020 елларга Татарстан республикасы дәүләт телләрен һә.м Татарстан республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү»;
- «2014 – 2016 елларга Татарстан республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру»;
- «Татар халкының милли үзенчәлеген саклау (2014 -2016еллар)» программалары.
- **“**Рус телендә сөйләшүче балалар өчен татар теле һәм әдәби уку” фәненнән дәүләт стандарты. 1-4 нче сыйныфлар.Төзүчеләр: К.С.Фәтхуллова,Р.З.Хәйдәрова. 2011ел
- «Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәктәпләрдә татар теле укыту программасы» (рус телендә сөйләшүче балалар өчен)1-4 нче сыйныфлар, Казан, «Мәгариф»нәшрияты, 2011 . Төзүчеләр: Р.З. Хәйдәрова, Р.Л.Малафеева.
- Р. З. Хәйдәрова, Н.Г. Галиева “Күңелле татар теле”. Дүртьеллык башлангыч рус мәктәбенең 4 нче сыйныфы өчен татар теле һәм әдәби уку дәреслеге (рус телендә сөйләшүче балалар өчен). Казан, “Татармультфильм” нәшрияты, 2014.
- Р.З.Хәйдәрова, Л.Ә.Гыйниятуллина Рус телендәбашлангыч белем бирү оешмаларында татар теле укыту. 4 нче сыйныф: Укытучылар өчен методик кулланма. – Казан: 2013.

- Татарстан Республикасы Конституциясенең 4 нче маддәсе һәм “Татарстан Республикасы халыкларының телләре турындагы” Закон (№443РТот18.07.2004г.)нигезендә татар һәм рус телләре – тигез хокуклы дәүләт телләре булып тора. Татар телен дәүләт теле буларак өйрәнү телне аралашу чарасы, шулай ук укучыларны рухи һәм әхлакый яктан тәрбияләү, аларның аралашу культурасын формалаштыру ысулы буларак үзләштерүдән гыйбарәт. Татар телен аралашу чарасы буларак үзләштерү нәтиҗәсендә укучылар көндәлек тормышта, полиэтник җәмгыятьтә үзара аңлашу һәм хезмәттәшлек итү күнекмәләренә ия булалар.

Татар теле, танып белү чарасы буларак, укучыларның фикер йөртү, интеллектуаль һәм иҗади сәләтләрен үстерүгә хезмәт итә, шулай ук рус телле укучыларны татар халкының мәдәнияте һәм милли үзенчәлекләренә якынайта, башка халыкларга карата хөрмәт хисе, толерантлык, мәдәниара диалогка осталык кебек универсаль күнекмәләр булдыруга этәрә.

<u>Эш программасы статусы</u>

Программа Федераль дәүләт стандартларының төп нигезләмәләренә һәм психология, педагогикафәннәренең яңа казанышларына таянып, шулай ук тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларын исәпкә алып төзелде.

<u>Эш программасы структурасы</u>

Татар теленең эш программасы өч өлештән тора: аңлатма язуыннан, төп бүлекләрне, белем һәм күнекмәләрне үз эченә алган программаның эчтәлегеннән, укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләреннән.

Дүртенче сыйныфта укучы рус телле балаларга тәкъдим ителгән **УМК** түбәндәге компонентлардан тора:

-Дәреслек: Татар теле һәм уку китабы: Рус телендә башлангыч гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек. Р.З Хәйдәрова**;** Казан. “Татармультфильм” , 2014. 2 кисәктә.;

-Мультимедиа(диск);

-Эш дәфтәре;

-Дәресләрне планлаштыру.
-Ишетеп аңлау күнегүләре.
-Контроль үлчәү берәмлекләре..
Укыту – методик комплекты аша татар телен дәүләт теле буларак өйрәнү түбәндәге **максатларны** күзаллый:

- Башлангыч мәктәп укучысының аралашу даирәсен исәпкә алып, сөйләм эшчәнлегенең барлык төрләре буенча укучыларда коммуникатив компетенция(аралашу осталыгы) формалаштыру;
- Укучының танып-белү мөмкинлекләрен, гомуми уку күнекмәләрен, сөйләм культурасын үстерү;
- Күпмилләтле җирлектә укучыларның аралашу культурасын формалаштыру, татар халкының мәдәниятенә, милли үзенчәлекләренә карата хөрмәт хисе уяту, мәдәниара диалогка осталык кебек универсаль шәхси күнекмәләр формалаштыру;
- Укучыларны рухи һәм әхлакый яктан тәрбияләү.

Татар теленнән башлангыч мәктәп программасын үзләштерүнең **шәхси нәтиҗәләре**: - татар теленең дәүләт теле буларак ролен аңлау; - шәхесара һәм мәдәниара аралашуда татар телен куллануга уңай караш булдыру; - татар теленә карата ихтирамлы караш булдыру һәм аны яхшы өйрәнү теләге формалаштыру.
Татар теленә өйрәтүнең **метапредмет нәтиҗәләре**: - гомуми уку кунекмәләрен һәм үз эшчәнлегеңне оештыра алу сәләтләрен формалаштыру; - үз эшчәнлегеңне планлаштыру, аны контрольдә тоту һәм бәяли белү күнекмәләре булдыру; - укылган яки тыңланган мәгълүматның эчтәлегенә бәя бирә белү; - өстәмә мәгълүмат алу өчен, белешмә чыганаклардан мөстәкыйль файдалана алу; - мөстәкыйль рәвештә уку эшчәнлеге белән шөгыльләнә алу.
Башлангыч мәктәптә татар теленә өйрәтүнең **предмет нәтиҗәләре**: - программа кысаларында татар телендә телдән яки язмача аралашу күнекмәләренә ия булу; - телдән яки язма сөйләм күнекмәләренә ия булу өчен кирәкле беренчел лингвистик белемнәрне үзләштерү; - татар балалар әдәбияты һәм халык авыз иҗатының гади үрнәкләре белән таныштыру.

Укучыларның белем дәрәҗәсенә таләпләр

Шәхескә кагылышлы универсаль уку гамәлләре (УУГ):
- дөрес сөйләм булдыруга омтылыш;
- үз фикереңне әйтә белү;
- төркемнәрдә килешеп эшли беү;
- иптәшеңә рухи ярдәм күрсәтә белү;
- фикере.не д.ллили бел.

Регулятив УУГ:
- уку бурычларын кую;
- барлыкка килгән ситуациядә ориентлаша белү;
- үз фикереңне төгәл җиткерү;
- дөрестән дөрес түгелне аеру;
- таныш арасыннан таныш булмаганны билгели белү;
- нәтиҗләр формалаштыру;

Танып – белү УУГ:
- тиешле мәгълүматны табу һәм аерып алу;
- төрле рәвештә бирелгән мәгълүматны кабул итү һәм аңлау;
- рәсемнәр, иллюстрацияләр ярдәмендә сорауларга җавп таба белү;
- укыганны анализлау;

Коммуникатив УУГ:

- башкаларның сөйләмен ишетү һәм тыңлау;
- үз фикереңә ышандыра белү;
- башкаларга аңлаешлы сөйләм төзү.

Программаның тематик эчтәлеге

Яңа уку елы котлы булсын! (11сәг.)		
Коммуникатив максат	**Якынча сөйләм үрнәкләре**	**Сүзләр һәм сүзтезмәләр**
Беренче сентябрь көне ничек узуы турында сөйли белү. Дәрес әзерли торган эш урыны турында сөйли белү. Көндәлек режимны сөйли белү. Уку хезмәтенә карашы буенча, укучыга бәя бирә белү. Әңгәмәдәшеңнең ничәнче сыйныфта укуын, нинди өй эшләрен әзерләвен, дәрестә нәрсәләр эшләвен сорый белү. Китапханәчедән кирәкле китап турында белешмә ала белү.	Яңа уку елы башланды. Без укытучыларны яңа уку елы белән котладык. <...> Мин тәртип яратам. Минем эш урыны чиста. Алеша иртән сәгать җидедә тора. Оля яхшы укый. Ул - тырыш укучы. Дәрестә нишләдең? Мин мисалны дөрес эшләдем, мәсьәләне дөрес ччишмәдем. Сездә кошлар турында китаплар бармы?	Чәчәк бәйләме, бәйрәмчә, эчтәлек, сәнгатьле, тәрҗемә ит, уйла, куш, ал, тапкырла, бүл, башлана, быел, былтыр, тәртип, эш урыны, һәрвакыт, кирәкле, игътибарлы(сыз), көндәлек, контроль эш, күчерә, чишә, гаепле, үкенә, оныта, күңелле.
	Туган як табигате (16 сәг)	
Көз билгеләрен сөйли белү.	Көз җитә. Урамда салкын, көннәр кыска, төн озын, кызыл, сары яфраклар коела. Кошлар җылы якка китәләр .	Көз, көз көне, көн, төн, җил, исә, яфрак коела, исә, яңгыр, алтын, ай, җылы як, елга, алтын, китә.
Хайваннар дөньясында (9 сәг.)		
Кошлар, аларны саклау турында әдәби әсәрләр аша сөйләшү. Хайваннар турында сорый һәм белешмә бирә белү. Аларны тасвирлый белү.	Кыш көне кошларга бик салкын. <...> Марат кошларга таш ата. Ул мәрхәмәтсез малай. <...> Аның төсе ... . Ул ... белән туклана. Ул кыш көне ... . Ул ... ашый. Ул ... бирә.	Буе, авырлыгы, энә, энәле, ташый, ташбака, ярыша, ояла,үкенә, урлый, кызгылт, чикләвек, каты, җәнлек, бөҗәкләр, арыслан, юлбарыс, таш, үлә..
Кышкы уеннар (11 сәг.)		
Балалар яратып уйный торган спорт төрләрен әйтә, үзеңнең нинди спорт төрен яратканыңны, төрле уеннарда катнашуын турында әйтә, уенга чакыра, уенның вакытын әйтә белү. Уенга барырга кирәклегенә инандыра, бару-бармауның сәбәбен атый белү. Укылган хикәяләрнең эчтәлеген сөйли белү, геройларга бәя бирү	Мин хоккей яратам. Мин хоккей уйныйм. Әйдә, хоккей уйныйбыз. Хоккей сәгать унда башлана. Әйдә, урамга чыгабыз. Урамда күңелле, рәхәт, саф һава. Синең чанаң бармы? Минем чанам юк. Миңа чана бир әле. Мин бармыйм, чөнки дәрес әзерлим. Коля – батыр малай, ул абыйсына ярдәм итте.	Рәхәт, шатлана, мактый, шуа белә (белми), бата, елга буе, туңган, коткарды, батыр, житез, очрашабыз, куркак, туңа, бата, суза.
Минем дусларым (16 сәг.)		
Үзеңнең дустың турында сөйли белү.	Минем дустым бар. Аның исеме –Айсылу. Без аның белән бергә укыйбыз. Без бергә мәктәпкә	Бергә, тыйнак, ярар, соң, әйбер, бик, ямьле, гел, бал, эндәшмәде, кемдер, сылтау, сыйныфташ,

Кечкенә хикәяләрнең эчтәлеген сөйли, геройларга бәя бирә белү.	йөрибез. Ул тырыш, әдәпле, тыйнак.	күрше, бию түгәрәге, таныштык, көтә, табышмак, башмаклар, алып кайта, кия, сала.
Дүрт аяклы дусларыбыз (11 сәг.)		
Дүрт аяклы дусларыбызның кыяфәтеләре, гадәтләре турында сөйли белү. Аларга карата үз мөнәсәбәтеңне белдерә белү.	Песиемнең койрыгы йомшак, колаклары кечкенә, күзләре яшел.<...> Мин этемне бик яратам, аш бирәм, аның белән урамга чыгам.	Хуҗа, эзли, маңгай, адаша, коткара, кача, ябыша.
Язгы бәйрәмнәр (9 сәг.)		
Язгы табигать турында сөйли белү. 8нче март бәйрәме белән котлый белү. Яз бәйрәме – Карга боткасы турында сөйли белү.	Ямьле, күңелле яз җитте. Елгада боз китә. Җылы яктан кошлар кайта. Без кошларга оя ясыйбыз. Көннәр озын, төннәр кыска була. Кадерле әнием! Сине бәйрәм белән котлыйм. Сиңа сәламәтлек телим. Яз көне матур бәйрәм була. Ул Карга боткасы. <...>	Җылы як, боз китә, кайта, озын, кыска, тамчы тама, кояш җылыта, кар эри, күгәрчен, сыерчык, оя ясый, Карга боткасы, өйдән-өйгә, буенда, алып килә.
Минем Ватаным(7 сәг.)		
Татарстанның символикаларын әйтә белү. Казан шәһәре турында сөйли белү. Татарстан шәһәрләре турында сөйләшү. Балалар шагыйрьләре, язучыларының исемнәрен, нәрсә язганын әйтә белү.	Татарстанның нинди дәүләт символлары бар? Дәүләт флагында нинди төсләр бар? Казан бик матур, зур шәһәр. Миңа Казан Кремле ошады. Кремльдә Кол Шәриф мәчете бар. <...> Татарстанда нинди шәһәрләр бар? Алабуга Казаннан еракмы? Бари Рәхмәт – шагыйрь. Ул шигырьләр яза. Дәрҗия Аппакова – язучы. Ул хикәяләр яза.	Дәүләт гербы, дәүләт, флагы, дәүләт гимны, дәүләт теле, манара, Кол Шәриф мәчете, Сөембикә манарасы, ерак (түгел), шәһәре, язучы.
Кояшлы, ямьле җәй җитә (13 сәг.)		
Җәй көне кая бару турында сөйлешү. Җәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Син җәй көне кая барасың? Мин җәй көне авылга барам. <...> Бакчада эшлим. Чүп утыйм, су сибәм. <...>	Ял итә, ярдәм итә, чүп утый, җыя.

Әдәби укудан календарь-тематик план

№	Тема	Дәрес тибы	Сәг. са-ны	Көтелгән нәтиҗәләр	Укучыларның эшчәнлек төре	Лексика	Тикшерү төре	Үткәрү вакыты		Өй эше
								План буенча	Факт	
				1.Яңа уку елы котлы булсын!(11 сәг.)						
1	Белем бәйрәме.	ЛГКК д/ м сөйләм	1	Беренче сентябрь көне ничек узуы турында сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Белем, бәйрәме, бәйләм, тапшыра, бәйрәмчә.	Монологик сөйләү	02.09		8 нче бит 7 нче күнегү
2	Яңа уку елы котлы булсын!	ЛГКК д/ м сөйләм	1	Беренче сентябрь көне ничек узуы турында сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Белем, бәйрәме, бәйләм, тапшыра, бәйрәмчә.	Монологик сөйләү	03. 09		10 нчы бит 5 нче күнегү, шиг. ятларга
3	Х. Гарданов. “К” хәрефе”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сәнгатьле укый белү.	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Кала, колак, канат, камыр изә, күмәч.	Сәнгатьле уку	05.09		13 нче бит 9 нчы к.
4	Р. Миңнуллин. “Үсми калган хәреф”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сәнгатьле укый белү	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Каңгырып йөри, кайгырып йөри, эшләре яман	Сәнгатьле уку	09.09		18 нче бит 7 нче к.
5-6	“Эш урыны” тексты	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текст белән эшләү. Сорауларга җавап бирү.	Хикәянең эчтәлеген сөйләү.	Тәртип, эш урыны, һәрва-кыт, куям, кирәк, сүндерәм	Монологик сөйләү	10.09 12.09		23 нче бит 3 нче к. Охшаш диалог төзергә
7-8	“Алсу” тексты	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текст белән эшләү. Сорауларга җавап бирү.	Текстның эчтәлеген сөйләү.	Кәефсез, бугай, үкенде, озак, гаеп, гаепләде, башта	Сорауларга җавап бирү	16.09 17.09		29 нчы бит 6 нчы к.
9	Г. Тукай – бөек шагыйрь	ЛГКК д/м сөйләм	1	Кыскача тормыш юлы белән таныштыру, белемнәрен ныгыту, иҗатына кызыксыну уяту	Г.Тукай турында уку, сорауларга җавап бирү		Сәнгатьле уку, сорауларга җавап бирү	19.09		Г. Тукай турында сөйләргә
10	Г. Тукай “Сабыйга” шигыре	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырь өстендә эшләү, әңгәмә уздыру		Күңелең ач, сабыр ит, шул заман, сөекле	Сәнгатьле уку, сорауларга җавап бирү	23.09		Яңа лексиканы өйрәнергә. Шиг. сәнг.

										укырга
11	**Б.С.Ү**.“Яңа уку елы” турында хикәя төзү.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәя төзи белү	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Өйрәнелгән лексика	Монологик сөйләү	24.09		
				2. Туган як табигате (16 сәг)						
12	Көзге табигать	ЛГКК д/м сөйләм	1	Көз билгеләре турында сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Саргая, коела, кышлыйлар,кыска ра,табигать, озыная	Монологик сөйләү	26.09		Көз билгеләре турында сөйләргә
13	Ж. Тәрҗеманов “Табигать китабы”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Көз турында татар шагыйрьләренең шигырьләрен белү	Шигырьләрне сәнгатьле уку.	Өйрәнелгән лексика	Монологик уку	30.09		Шигырьләрне сәнгатьле укырга
14	Елның дүрт фасылы	ЛГКК д/м сөйләм	1	Елның дүрт фасылы турында мәгълүмат бирә белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Көнбатыш, көнчыгыш, явымлы, явымсыз, югала, болытлы, җил төньяктан, шикелле	Монологик сөйләү	01.10		Һава торышы турында сөйләргә
15	Г. Гәрәева “Көз һәм балалар җыры”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сәнгатьле укый белү.	Шигырьләрне сәнгатьле уку, парларда эшләү	Күчтәнәч, кәрзин	Сәнгатьле уку.	03.10		Шигырьне ятларга
16-17	Дару үләннәре.	ЛГК д/м сөйләм	2	Хикәяне сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сөйләү.	Искиткеч бай, дару үләннәре, бака яфрагы,үги ана яфрагы, ютәл,мәтрүшкә, гөлҗимеш.	Сәнгатьле уку.	07.10 0810		46 нчы бит 10 нчы к. Дару үләннәренең исемнәрен белергә
18- 19	В. Монасыйпов “Шифалы табиблар”	ЛГКК д/м сөйләм	2	Хикәяне сәнгатьле укый белү.	Сәнгатьле уку, әңгәмә булдыру	Чабасың, әрем, кычыткан, арт сабагын укытырга, юньсез	Эчтәлекне сөйләү	10.10 14.10		51 нче бит 8 нче к. Яңа лексиканы өйрәнергә
20-21	Б. Рәхмәт “Кошлар киткәндә”	ЛГК д/м сөйләм	2	Шигырьне сәнгатьле укый белү. Кошлар турында белешмә бирә белү.	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Өйрәнелгән лексика	Монологик сөйләү	15.10 17.10		Шигырьне сәхнәләштерер гә 56 нчы бит 8 нче к.
22-23	Г. Лотфи “Песнәк белән Әнисә” хикәясе	ЛГКК д/м сөйләм	2	Хикәяне сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку.	Песнәк, ашыйсы килгән, күз ачып йомганчы	Сәнгатьле уку	21.10 22.10		59 нчы бит 11 нче к.
24	Ж.Тәрҗемәнов. “Чирик”.Текстның 1	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү. Әңгәмә булдыру.	Өшегән,тәпилә-ре,туңган,кыз-	Эчтәлекне сөйләү	24.10		65 нче бит 8 нче к.

	нче өлеше өстендә эш					гандык,түбән иде,йомды кинәт, эремчек, ярма, җим,чукыды.				
25	Җ.Тәрҗеманов. “Чирик”.Текстның 2 нче өлеше өстендә эш	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү. Әңгәмә булдыру.	Җилкә,куна, шаярырга, шартлатырга, курыкты.	Эчтәлекне сөйләү	28.10		69 нчы бит 10 нчы к.
26	Җ.Тәрҗеманов. “Чирик”.Текстның 3 нче өле-ше өстендә эш	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәяненңнең эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү. Әңгәмә булдыру.	Шаккаттым, коткарды, төшә, менә.	Эчтәлекне сөйләү	29.10		78 нче б. 7 нче к.
27	“Туган як табигате” темасы буенча кабатлау	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	31.10		82 нче бит 10 нчы к.
4.Хайваннар дөньясында.(9сәг.)										
28-29	Хайваннар дөньясында.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Хайваннар турында сорый һәм белешмә бирә белү.Аларны тасвирлый белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Буе, авырлыгы, туклана, энә, энәле, ташый, чикләвек.	Монологик сөйләү	11.11 12.11		Хайваннар турында 3 табышмак алып кил
30	Ә. Кари. ” Тиен.” шигыре	ГКК д/м сөйләм	1	Шигырьнең эчтә-леген сөйли белү	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру.	Тиен,зур кой-рыклы, җитез тиен, гомер итә.	Эчтәлекне сөйләү	14.11		86 нчы бит 6 нчы к.
31-32	Г. Тукай. “Ташбака белән Куян”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Хикәяненңнең эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Ташбака, ярыша, хурлан, оял, үкенде	Эчтәлекне сөйләү	18.11 19.11		89 нчы бит 12 нче к.
33	Әкиятләр турында төшенчә.	ЛГКК д/м сөйләм	1					21.11		Татарча 1 әкият укырга
34	“Яшел энәле керпе” әкияте.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәяненңнең эчтәлеген сөйли белү.	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Әйләнеп чык-кан, энәләрен иснәгән,ышан-маган,булса да.	Монологик сөйләү	25.11		Әкиятне сөйләргә
35	“Куян баласы” З.Гомәрова **(Сыйныфтан тыш уку)**	ЛГКК д/м сөйләм	1	Хикәяненңнең эчтәлеген сөйли белү.	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү		Монологик сөйләү	26.11		

36	“Хайваннар дөньясында” темасы буенча кабатлау	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	28.11		97 нче бит 5 нче к.
5. Кышкы уеннар (11 сәг.)										
37	Кыш билгеләре	ЛГКК д/м сөйләм	1	Кыш билгеләрен сөйли белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Кар ява, салкын җил исә, елгада су туңа, көннәр кыскара, боз каплады	Монологик сөйләү	02.12		102 нче бит 11 нче к.
38-39	Г. Бакир “Кышкы уен” хикәясе.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Хикәяне рольләргә бүлеп уку.	Чана,кар бабай,күмер,рә-хәтләнеп, көле-шәләр.	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	03.12 05.12		104 нче б. 7 нче к.
40-41	Б. Рәхмәт. “Яңа ел килгәч”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Яңа ел турында сөйли белү. Бәйрәмдә нишләгәнеңне әйтә белү. Яңа елга багышланган шигырьләрне яттан сөйләү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Быел, былтыр, иске ел, яңа ел	Монологик сөйләү	09.12 10.12		106 нчы бит 6 нчы к. 107 нче б. 9 нчы к.
42	А. Алиш иҗаты	ЛГКК д/м сөйләм	1	А. Алишның тормыш юлы һәм иҗаты белән танышу			Монологик сөйләү	12.12		А. Алиш турында сөйләргә
43-44	А. Алиш “Куян кызы”	ЛГКК д/м сөйләм	2	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү	Парларда эшләү, диалогик-монологик сөйләү.	Киез итек, яланаяк, төзәлгән	Диалогик-монологик сөйләү	16.12 17.12		115 нче бит 14 нче к.
45-46	“Елга буенда” тексты өстендә эш.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Укылган хикәянең эчтәлеген сөйли белү.	Парларда эшләү, диалогик-монологик сөйләү.	Тимераяк, боз, капланган, ка-мышлар, туңган, тотынды	Диалогик-монологик сөйләү	19.12 23.12		119 нчы бит 10 нчы к.
47	“Кышкы уеннар” темасы буенча кабатлау	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	24.12		125 нче бит 7 нче к.
6.Минем дусларым.(15сәг.)										
48-49	Минем дустым.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текстны сәнгатьле укарга өйрәнү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Күршеләр,тагын да ныг рак,бию түгә рәге,заманча	Монологик сөйләү	26.12 13.01		5 нче бит 6 нчы к.

50-51	Г. Бәширов. “Сылтау” тексты	ЛГКК д/м сөйләм	2	Укылган хикәянең эчтәлеген, үзеңнең дустың турында сөйли белү.	План буенча сөйләү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Сылтау, яратмаган әйбер	Монологик сөйләү	14.01 16.01		13 нче бит 9 нчы к. 15 нче бит 7 нче к.
52-53	И. Туктар. “Алма”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Хикәяне сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку.	Ашасаң, кызга-ныч, түзмәде, ямь, татлы	Сәнгатьле уку	20.01 21.01		19 нчы бит 1 нче к.
54-55	Б. Рәхмәт “Минем дуслар” шигыре.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Дустың турында сөйли белү.	Төрле эш төрләре	Түгәрәк, житәкче, заманча, күрше, ашарга пешерә, эшчән	Сәнгатьле уку	23.01 27.01		Шигырьне сәнг. укырга
56-57	Д. Аппакова. “Шыгырдавыклы башмаклар”.1 кисәк	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Шыгырдавыклы башмаклар, тоелды, беркем дә, өй эче яктырды.	Эчтәлекне сөйләү	28.01 30.01		26 нчы бит 8 нче күнегү
58	Д. Аппакова. “Шыгырдавыклы башмаклар”.2 кисәк	ЛГКК д/м сөйләм	1	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Ачыла, йомыла, идәннән түшәмгә кадәр, сузды.	Эчтәлекне сөйләү	03.02		29 нчы бит 9 нчы күнегү
59-60	Д. Аппакова. “Шыгырдавыклы башмаклар”.3 кисәк	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	План буенча сөйләү Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Күзе төште, сокланып карап торды, күкрә-генә кысты, кыен, киеп кара	Эчтәлекне сөйләү	04.02 06.02		33 нче бит 12 нче күнегү
61	**Б.С.Ү**.”Чын дус нинди була?”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү	Үз фикереңне әйтә белү		Хикәя төзү	10.02		34 нче бит 1 нче күнегү
62	“Минем дусларым” темасы буенча кабатлау	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	11.02		
7. Дүрт аяклы дусларыбыз.(11сәг.)										
63	Р. Мингалим. “Дөньяда бер эт бар иде”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Дүрт аяклы дусларны тасвирлый белү.	Парларда эшләү, монологик сөйләү.	Койрык,тәпи,хуҗа, маңгай, суза адашты, адаш-тырды, төш,тап, кача, коткара.	Монологик сөйләү	13.02		39 нчы бит 8 нче күнегү
64	Г.Тукай “Кызыклы шәкерт” шигыре	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне сәнгатьле укый белү, эчтәлеген сөйләү	Парларда эшләү, әңгәмә оештыру	Арт аяк, аума, юләр, маэмай	Сәнгатьле уку	17.02		44 нче бит 7 нче күнегү
65-67	Г. Мөхәммәтшин. “Ак песи”.	ЛГКК д/м сөйләм	3	Хикәяне сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку.	Көчеп килде, дуслаштылар,	Сәнгатьле уку	18.02 20.02		Яңа лексиканы өйрәнергә

						күмәч, тамак туйды		24.02		49 нчы бит 7 нче күнегү
68	Р. Батулла – әкиятләр остасы.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Язучы ибаты белән таныштыру, аның турында сөйли белү	Монологик сөйләм төзү, әңгәмә оештыру	оста	Монологик сөйләү	25.02		52 нче б. 1 нче к.
69-71	Р. Батулла. “Чикыл белән Мырый”.	ЛГКК д/м сөйләм	3	Текстның эчтәлеген сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку.	Егылып төшкән, әмма, коткарыгыз, качкан, ябышкак.	Сәнгатьле уку	27.02 03.03 04.03		Яңа лексиканы өйрәнергә 54 нче бит 8 нче күнегү 56 нчы бит 8 нче күнегү
72	**Б.С.Ү**.”Минем дүрт аяклы дустым”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү.	Тема буенча монологик сөйли белү	Өйрәнелгән лексика	Хикәя төзү.	06.03		57 нче бит 11 нче күнегү
73	“Дүрт аяклы дусларыбыз” темасы буенча кабатлау	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	10.03		59 нчы бит 8 нче к.
8. Язгы бәйрәмнәр (9 сәг.)										
74	Яз килә. Р. Вәлиева “Яз” шигыре.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Яз билгеләре турында сөйли белү.Автор турында кечкенә белешмә бирү.	Язучының биографиясен сөйләү, шигырьне сәнгатьле уку.	Табигать, уяна, үсәргә тели, орлык, калын, карга боткасы, ярма, шагыйрь, шигырь	Монологик сөйләү	11.03		Шигырьне ятларга
75-76	Карга боткасы.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Образга бәя бирү.	Текстның эчтәлеген сәнгатьле уку. Сорауларга җавап бирү.	Карга боткасы, түтәй, дөньяда, сый,ярма,чумар,сирәк.	Эчтәлекне сөйләү	13.03 17.03		Яңа лексиканы өйрәнергә 68 нче бит 12 нче күнегү
77	**Б.С.Ү**.”Яз- иң матур ел фасылы”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Яз билгеләрен кулланып, яз турында сөйли белү.	Яз билгеләрен кулланып, яз турында сөйли белү.	Өйрәнелгән лексика	Хикәя төзү	18.03		Хикәяне сөйләргә
78-79	Л. Толстой. “Әбисе белән оныгы”.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Өй хезмәтендә катнашуың турында әйтә белү.Итагатьле сүзләрне сөйләмдә куллана белү.	Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Онык, картайган, үсеп җиткән,тырыс, шундук, бирче рәтләп	Монологик сөйләү	20.03 01.04		Яңа лексиканы өйрәнергә
80	.М. Газизов. “Рәхмәт” шигыре.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Итагатьле сүзләрне сөйләмдә куллана белү.	Әсәрдәге геройларга бәя бирү.	Тырыш,шундук.бирче, рәтләп.	Сәнгатьле уку	03.04		74 нче бит 3 нче күнегү

81	В. Овсеева. “Дүрт кыз” тексты	ЛГКК д/м сөйләм	1	Өй хезмәтендә катнашуың турында әйтә белү.	Әсәрдәге геройларга бәя бирү, үз фикереңне әйтү.	Эшчән, тырыш, ялкау, шаян, әдәпле, тәрбия-сез, тыйнак	Сорауларга җавап бирү	07.04		77 нче бит 6 нчы күнегү
82	“Язгы бәйрәмнәр” темасы буенча кабатлау	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	08.04		79 нчы бит 4 нче күнегү
9. Минем Ватаным.(7сәг.)										
83	З. Туфайлова “Туган ил” шигыре.	ЛГКК д/м сөйләм	1					10.04		81 нче бит 2 нче күнегү
84-85	Татарстанның дәүләт символлары	ЛГКК д/м сөйләм	2	Дәүләт символлары турында сөйләргә өйрәнү.	План буенча сөйләү.	Канатлы барс, туган ил, дәүләт.	Монологик сөйләү	14.04 15.04		83 нче бит 6 нчы күнегү
86	Казан – башкалам.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Текстның эчтәлеген сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	Башкала,мәчет,ист әлек,манара,ханби кә	Монологик сөйләү	17.04		Казан турында сөйләргә
87	Татарстан шәһәрләре.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Текстның эчтәлеген сәнгатьле укый белү.	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	Башкала,башка,очр ашабыз	Монологик сөйләү	21.04		90 нчы бит 9 нчы күнегү
88	**Б.С.Ү**.”Мин Татарстанда яшим”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Татарстан турында сөйли белү.	Татарстан турында сөйли белү.	Өйрәнелгән лексика	Диалогик, монологик сөйләү	22.04		Хикәя төзеп сөйләргә
89	“Минем Ватаным” темасы буенча кабатлау	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	24.04		Татар язучылары(рәссамнары, җырчылары) турында мәгълүмат табарга
10.Чәчәкле, ямьле җәй.(13сәг.)										
90	Ш. Галиев. “Җәйге болында”,”Тәмле җәй” шигырьләре.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Җәй билгеләрен әйтә белү.	Шигырьне сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру. Шигырь яңгырашын ишетү.	Кыздыра, сайрый, җиләкләр пешә, көннәр озын, төннәр кыска	Монологик сөйләү	28.04		94 нче бит 3 нче күнегү
91	Г. Нәбиуллин. “Урман сөйләшә”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Шигырьне яттан укый белү.	Шигырьне яттан уку күнекмәләрен булдыру	Эндәшә, уңган, тыңлап	Шигырьне яттан сөйләү	29.04		96 нчы бит 6 нчы күнегү
92	Р. Корбан. “Җиләктә”.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Җәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Җәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Җиләклек, моның кадәрле, барыбер,	Монологик сөйләм.	05.05		Яңа лексиканы өйрәнергә

						булмас тутырып				
93	Җиләк-җимешләр.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Җәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Җәйге бакчада хезмәт турында сөйли белү.	Берни,һаман да,бөтенләй, башка,торсаң иде.	Монологик сөйләм	06.05		Җиләк – җимешләр турында сөйләргә
94	Җәйнең бер көнендә.	д/м сөйләм	1	Җәйнең бер көне турында сөйли белү.	Хикәя төзи белү.	“Җәй” темасының лексикасы.	Монологик сөйләү.	08.05		3 сорау төзергә
95-96	Г.Тукай”Шүрәле” әкияте.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Текстның эчтәлеген сәнгатьле укый белү. Образга бәя бирү.	Текстның эчтәлеген сөйли белү.	Азрак ярылган, кыстырып торырсың,, ярык,балта, кычкырма.	Монологик сөйләм.	12.05 13.05		Яңа лексиканы өйрәнергә 102 нче бит 9 нчы күнегү
97	**Б.С.Ү.**”Миңа иң ошаган хикәя герое”	ЛГКК д/м сөйләм	1	Образга бәя бирү.	Текстның эчтәлеген сөйли белү.		Монологик сөйләм.	15.05		Үзеңә ошаган әкият герое турында сөйләргә, рәсемен ясарга
98	“Чәчәкле, ямьле җәй”темасы буенча кабатлау.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Тема буенча бәйләнешле сөйләм төзү	Төрле эш төрләре		Сорауларга җаваплар бирү, әңгәмә оештыру	19.05		Җәй турында сөйләргә
99-100	Ел буена үтелгәннәрне кабатлау.	ЛГКК д/м сөйләм	2	Диалогик-монологик сөйли белү.	Үтелгән лексик-грамматик минимум-ны йомгаклап кабат-лау.	Өйрәнелгән лексика һәм грамматика	Диалогик-монологик сөйли белү.Тест	20.05 22.05		Тестка әзерләнергә
101	Ел буена үтелгәннәрне кабатлау. **Тест**.	ЛГКК д/м сөйләм	1	Диалогик-монологик сөйли белү.	Үтелгән лексик-грамматик минимум-ны йомгаклап кабат-лау.	Өйрәнелгән лексика һәм грамматика	Диалогик-монологик сөйли белү.Тест			Сорауларга җаваплар әзерләргә
102	Ел буена үтелгәннәр буенча йомгаклау дәресе.	ЛГКК д/м сөйләм.	1	Диалогик-монологик сөйли белү.	Үтелгән лексик-грамматик минимум-ны йомгаклау.	Өйрәнелгән лексика һәм грамматика	Диалогик-монологик сөйли белү			

Бәяләү

Мәктәп тибы билге	Татар мәктәбе	Рус мәктәбендә татар балалары	Рус телле балалар
«5»	Текст эзлекле бирелгән, стиль бердәмлеге саклана фактик хатасыз; 1/0, 0/1 пунктуацион яки грамматик хата	Текст тулысынча ачылган. Фактик хатасыз; 1/2,0/2 пунктуацион яки грамматик хата	Текстның эчтәлеге тулы, эзлекле, дөрес; 1/1 пунктуацион яки грамматик хата
«4»	Тексттан бераз читкә кителгән; стиль бердәмлегендә хилафлык сизелә. 1 фактик хата 2/1 пунктуацион яки грамматик хата	Фикер белдерүдә ялгышлыклар җибәрелсә, 1-2 фактик хата; 2/2, 2/3 пунктуацион яки грамматик хата	Текстның эчтәлеге эзлекле, дөрес язылган; 1 -2 эчтәлек ялгышы; 2-3/3-2 пунктуацион яки грамматик хата
«3»	Тексттагы эзлек-лелек сакланма-ган, фактик хата-лар бар; 3/2, 1 грамматик хата	Эчтәлек эзлекле бирелмәсә, стиль бердәмлеге сак-ланмаса, 3 фактик хата; 3/4 пунктуа-цион, 2 грамматик хата	Эчтәлек өлешчә эзлекле язылган; 4-5/4 пунктуацион яки 4-5 грамматик хата
«2»	Эзлеклелек сак-ланмаган, стиль бердәмлеге юк, сүзләр һәм җөмләләр бәйләнешендә хаталар күп, орфографик хаталарның саны өчтән, пунктуаци-он хаталарның саны икедән, грамматик хаталарның саны өчтән артык	Эчтәлек, стиль бердәмлеге сак-ланмаса, эш планга туры килмәсә, фактик хаталар күп булса, орфографик хаталарның саны дүрттән, пунктуацион хаталарның, саны биштән, грамматик хаталар саны өчтән артык	Эчтәлек бөтенләй ачылмаган, эзлек-ле язылмаган, 6 дан артык орфографик, 5 тән артык пунктуаци-он яки 6 дан артык орфографик, 5 тән артык пунктуацион яки 6 дан артык грамматик хата

Сочинениене бәяләү

Мәктәп тибы Билге	Татар мәктәбе	Рус мәктәбендә татар балалары	Рус телле бала-лар
“5”	Эчтәлек темага туры килә, фактик ялгышлар юк, эзлекле язылган; теле бай, образлы; стиль бердәмлеге сакланган; 1 орфографик, 1 пунктуацион яисә грамматик хата.	Эчтәлек темага туры килә, фактик хаталары юк; теле бай, стиль бердәмлеге сакланган; 1 орфографик яисә 2 пунктуацион (грамматик) хата.	Эзлекле язылган һәм эчтәлек тулысынча ачылган; 1 орфографик, 1 пунктуацион яки 2 грамматик хата.
“4”	Язманың эчтәлеге темага нигездә туры килә, ул дөрес ачылган; 1 фактик хата; теле бай, образлы, стиль бердәмлеге сакланган;2/2 пунктуацион һәм 2 грамматик хата	Эчтәлек нигездә темага туры килә; зур булмаган ялгышлыклар күзәтелә; 1-2 фактик хата; 2 орфографик, 3 пунктуацион (грамматик) яисә бер-ике сөйләм хатасы	Тема эзлекле язылган, ләкин 2-3 эчтәлек ялгышы, 2-3 орфографик, 2-3 пунктуацион хата
«3»	Эчтәлекнебирүдә мөһим читләшүләр бар: ул нигездә дөрес, ләкин фактик төгәлсезлекләр очрый,	Эчтәлекне бирүдә җитди ялгышлыклар, фактик төгәлсезлекләр; эзлеклелек, стиль	Тема өлешчә эзлекле язылган; эчтәлек тулы-сынча ачылма-ган; 4-5 орфо-график,

	хикәяләү эзлекле түгел; тел ярлы; сүз куллануда ялгышлар җибәрелә; стиль бердәмлеге сакн ланып җитмәгән; 3/3 һәм 3 грамматик хата	бердәмлеге сак-ланмаган; теле ярлы; 3 орфо-график, 4 пунк-туацион (грам-матик) яисә 3-4 сөйләм хатасы.	4-5 пунктуацион хата
«2»	Тема ачылмаган; фактик төгәлсезлекләр күп; эзлеклелек бозылган; теле ярлы; сүз кулла-ну ялгышлары еш очрый; стиль бердәмлеге юк; 7/7 хата	Язма темага туры килми; Фактик төгәлсезлекләр күп; теле ярлы; текст кыска; сүзләр дөрес кулланылмаган; стиль бердәмлеге сакланмаган; 5 орфографик, 8 пунктуацион (грамматик), яисә 4-6 сөйләм хатасы	Тема эзлекле язылмаган һәм эчтәлеге ачыл-маган, 6 дан артык орфогра-фик, 6 дан артык пунктуацион һәм грамматик хата